

Gospođa Zorica Kovačević, ministarka rada i socijalnog staranja
Gospodin Slavoljub Stijepović, gradonačelnik Glavnog grada

Podgorica, 24. jul 2015.

Poštovana gospođo Kovačević,
poštovani gospodine Stijepoviću,

Akcija za ljudska prava (HRA) je zabrinuta viješću da su vlasnici osam baraka koje se nalaze u blizini Kombinata aluminijuma (KAP) primili rješenje o iseljenju, imajući u vidu da su više puta naglasili da nemaju gdje da se isele.¹ Juče je objavljeno da u ovih 8 baraka stanuje 12 porodica, te da „ista sudbina očekuje još 33 familije“ koje takođe stanuju u barakama na ovoj lokaciji.² Objavljeno je i da je dijelu porodica koje su se obratile za pomoć Centru za socijalni rad saopšteno da Centar nije nadležan za rješavanje tog problema.

Takođe, zabrinuti smo ishodom juče održanog sastanka predstavnika porodica i Glavnog grada na kojem je šef Biroa za komunikaciju i koordinaciju sa građanima, g-din Vojislav Nedović, saopštio da ni Glavni grad nije nadležan za rješavanje problema stanovnika baraka.³

Apelujemo na Ministarstvo rada i socijalnog staranja i Glavni grad da zajedničkim naporom doprinesu postizanju dogovora kako porodice ne bi bile primorane da napuste svoje domove prije nego što im se obezbijedi alternativni smještaj.

Napominjemo da su postupci lokalnih samouprava u Nikšiću (slučaj „Zvjerinjak“)⁴ i Herceg Novom (slučaj „Šištet“)⁵ dobri primjeri kako je moguće obezbijediti alternativni smještaj za ljude koji bi inače izvjesno postali beskućnici.

Podsjećamo da je ljudsko pravo na adekvatno stanovanje, kao jedan aspekt prava na odgovarajući životni standard, garantovano međunarodnim dokumentima koji obavezuju Crnu Goru: Univerzalnom deklaracijom o ljudskim pravima⁶, Konvencijom o pravima djeteta⁷

¹ „Pejović traži da se iseli 45 porodica“, *Vijesti*, 22. jul 2015.

² „Nećemo dozvoliti rušenje domova“, *Vijesti*, 23. jul 2015.

³ „Zemljište se vodi na Uniprom“, *Vijesti*, 24. jul 2015.

⁴ Više informacija dostupno na: <http://www.hraction.org/?p=8075>.

⁵ Više informacija dostupno na: <http://www.hraction.org/?p=8918>.

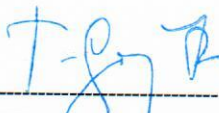
⁶ Član 25, stav 1: „Svako ima pravo na standard života koji obezbjeđuje zdravlje i blagostanje, njegovo i njegove familije, uključujući hranu, odjeću, stan i ljekarsku njegu i potrebne socijalne službe, kao i pravo na osiguranje u slučaju

i odredbom člana 11 Međunarodnog pakta o ekonomskim, socijalnim i kulturnim pravima od 16. decembra 1966 (PESK).⁸

Komitet za ekonomska, socijalna i kulturna prava UN je posebno naglasio da rezultat prinudnog iseljavanja ne smiju biti beskućnici, odnosno da država članica mora preduzeti mjere da se u takvom slučaju obezbijedi odgovarajući alternativni smještaj (stav 16 Opšteg komentara br. 7 – Pravo na adekvatno stanovanje i prinudno iseljavanje).⁹

Očekujemo vaše puno angažovanje na zaštiti ljudskih prava.

S poštovanjem,

mr Tea Gorjanc Prelević,
izvršna direktorica Akcije za ljudska prava

nezapošljenosti, bolesti, onespoboljenja, udovištva, starosti ili drugih slučajeva gubljenja sredstava za izdržavanje usljed okolnosti nezavisnih od njegove volje.“

⁷ Član 27, stav 1: “Države-potpisnice priznaju pravo svakog djeteta na životni standard koji odgovara djetetovom fizičkom, mentalnom, duhovnom, moralnom i društvenom razvitku”; stav 3: “Države-potpisnice, u skladu s nacionalnim uslovima i u okviru svojih sredstava, preduzet će odgovarajuće mjere da pomognu roditeljima i drugim odgovornim za dijete u ostvarivanju ovog prava, pa će u slučaju potrebe dati materijalnu pomoć i pomagati programe, naročito one koji se tiču prehrane, odijevanja i stanovanja.”

⁸ Član 11, stav 1: „Države članice ovog pakta priznaju pravo svakom licu na životni standard dovoljan za njega samog i njegovu porodicu, ubrajajući tu i dovoljnu hranu, odeću i smeštaj, kao i stalno poboljšanje njegovih uslova života. Države članice će preduzeti odgovarajuće mere radi obezbeđenja ostvarenja ovog prava i u tom cilju one priznaju bitni značaj slobodno izabrane međunarodne saradnje“. Komitet za ekonomska, socijalna i kulturna prava UN naglasio je da je pravo na stanovanje ključno za ostvarivanje svih drugih ekonomskih, socijalnih i kulturnih prava (Opšti komentar br. 4, Pravo na adekvatno stanovanje (*The right to adequate housing* (Art. 11(1)), 12/13/1991) st. 1.

⁹ ”17. Evictions should not result in rendering individuals homeless or vulnerable to the violation of other human rights. Where those affected are unable to provide for themselves, the State party must take all appropriate measures, to the maximum of its available resources, to ensure that adequate alternative housing, resettlement or access to productive land, as the case may be, is available.” (Prinudno iseljavanje ne smije imati za posljedicu stvaranje beskućnika ili ugrožavanje drugih ljudskih prava. U situaciji kada ugrožene osobe nisu u stanju da obezbijede smještaj, država ugovornica mora da preduzme sve odgovarajuće mjere, do maksimuma dostupnih sredstava, da obezbijedi odgovarajući alternativni stan, preseljenje ili pristup obradivom zemljištu, u skladu s okolnostima slučaja.) *The right to adequate housing* (Art.11.1): forced evictions: 05/20/1997. CESCR General comment 7. (General Comments)